

SCRIITORII MOLDOVEI - COPILOR

NICOLAE RUSU

CHIȘINĂU 2013

"Nicolae Rusu este un prozator extrem de viu,
cu un stil alert și captivant."

(Theodor Codreanu)

Prozatorul și eseistul Nicolae Rusu s-a născut la 26 februarie 1948, în s. Risipeni, Fălești, în familia Emiliei și a lui Petru Rusu.

Studiile medii le face la școala din satul natal, cele superioare la Institutul Politehnic din Chișinău, Facultatea de economie (1966-1970). În perioada 1983-1985 urmează cursurile Școlii Superioare de Literatură din cadrul Institutului de Literatură „Maxim Gorki” din Moscova. Un timp activează în cadrul Biroului de propagare a literaturii pe lângă Uniunea Scriitorilor din Moldova. Din 1987 până în prezent este director al Fondului Literar al Uniunii Scriitorilor.

Începe să scrie în anii de studenție, participă la ședințele Cenaclului „Ritmuri” de pe lângă ziarul studentesc „Inginerul”, publicând aici câteva miniaturi în proză (1969). Debutează în presa republicană în 1971 cu povestirea *Năluca*, publicată în revista „Femeia Moldovei”. Ulterior publică proză în revistele „Nistru”, „Moldova”.

În anul 1978, în colecția „Debut”, îi apare prima carte de nuvele *Pânzele babei*. În prefața la acest volum prozatorul Vladimir Beșleagă remarcă detaliul concret, sugestiv, cadrul realist, învăluit în același timp într-un aer romantic, făcând lectura antrenantă. În anii care urmează editează pentru publicul adult, în special pentru tineri, culegerile de povestiri *Havuzul* (1982), *Pălărie pentru bunel* (Moscova, 1986), *Avem de trăit și mâine* (1992), *Treacă alții puntea* (2001), *Marginea lumii* (2001), *Orație de ursitoare* (2004), *Hai la mere!* (2005, proză umoristică) ș.a., romanele *Lia* (1983), *Totul se repetă* (1988), *Șobolaniada* (1998), *Naufraziul* (2005), volumul de eseuri, cronici și impresii de lectură *Leșirea din clișeu* (2012) ș.a.

Scrie și proză pentru copii și adolescenți adunată în volumele *Alunel* (1981, reeditată în 2009), *Meri sălbatici* (1987), *Unde crește ploaia?* (1990), *Fără antract* (1996), *Ploaia de aur* (1997), *Să fim privighetori* (2000), *Facă-se „voia noastră”* (2008), *Coada iepurașului* (2010), *Frați de stele* (carte-surpriză la Salonul Internațional de Carte pentru Copii și Tineret, 2011).

S-a impus și în dramaturgie: piesa *Și ne izbăvește de cel viclean* (2005, consacrată fiicei lui Ștefan cel Mare – Elena Moldovei); melodrama radiofonică *Așa sunt eu* (2003); la Teatrul de păpuși „Guguță” i s-au montat piesele pentru copii *Facă-se voia noastră* și *Țurțurică*, iar în 2007

– o originală dramatizată a poemului eminescian *Luceafărul*. Unele din povestirile sale sunt traduse în rusă, ucraineană, georgiană, mongolă, letonă, kazahă, engleză și alte limbi.

Este membru al Uniunii Scriitorilor din Moldova (1980) și membru al Uniunii Scriitorilor din România (1996).

În anul 1986 i se acordă Premiul literar unional „N. Ostrovski” pentru cartea *Pălărie pentru bunel*, iar în 1993 – Premiul Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova pentru *Avem de trăit și mâine* și locul I în Topul cărților organizat în cadrul Salonului Național de Carte. În 1994 obține Premiul special al Fundației Soros-Moldova, în 2000 – Premiul Uniunii Scriitorilor din Moldova pentru culegerea de povestiri *Treacă alții puntea*.

În cadrul Salonului Internațional de Carte pentru Copii și Tineret, în anul 2009 obține Premiul „Simpatia copiilor” pentru cartea *Alunel*, iar în 2010 – Premiul „Cartea anului”, oferit de Ministerul Culturii pentru cartea *Coada iepurașului*.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

Opera

Alunel: povestire-basm / Nicolae Rusu; il.: E. Șagapova. – Ch.: Silvius Libris, 2009. – 56 p.: il.

Avem de trăit și mâine: povestiri / Nicolae Rusu; prez. graf.: S. Zamșa. – Ch.: Hyperion, 1992. – 286, [1] p.

Coada iepurașului / Nicolae Rusu; il.: O. Cazacu. – Ch.: Prut Internațional, 2010. – 32 p.: il.

Facă-se voia noastră!: piese, scenete, dialoguri / Nicolae Rusu; il.: L. Popa. – Ch.: Prut Internațional, 2008. – 108 p.: il.

Fără antract / Nicolae Rusu; prez. graf.: Iu. Filip. – Ch.: Museum, 1996. – 16 p.

Frați de stele / Nicolae Rusu; il.: O. Cazacu. – Ch.: Prut Internațional, 2011. – 24 p.: il.

Hai la mere: povestiri, schițe, miniaturi... / Nicolae Rusu; cop.: V. Sinițki. – Ch.: Prometeu, 2005. – 156 p.

Marginea lumii / Nicolae Rusu; cop.: S. Fântânariu. – Timișoara: Augusta, 2001. – 168 p.

Meri sălbatici: povestiri / Nicolae Rusu; prez. graf.: Iu. Pivcenca. – Ch.: Lit. artistică, 1987. – 167 p.

Orație de ursitoare / Nicolae Rusu; cop.: M.

Șendrea. – Ch.: Prut Internațional, 2004. – 103 p.

Ploaia de aur / Nicolae Rusu; prez. graf.: Ia. Oliinîk. – Ch.: Ruxanda, 1997. – 221 p.

Să fim privighetori / Nicolae Rusu; prez. graf.: Iu. Școbari. – Ch.: Prut Internațional, 2000. – 64 p.: il. color.

Trecă alții puntea: povestiri / Nicolae Rusu; fotogr.: N. Răileanu; cop.: Șt. Eșanu. – Ch.: Civitas, 2001. – 224 p.

Unde crește ploaia?: povestiri / Nicolae Rusu; il.: M. Hazan. – Ch.: Lit. artistică, 1990. – 47 p.: il.

Referințe critice

Cimpoi, Mihai. Generația „ochiului al treilea” (reabilitarea esteticului) // Cimpoi, Mihai. Istoria literaturii române din Basarabia: compendiu. – Ch., 2003. – P. 347.

Ciocanu, Anatol. Rusu Nicolae / A. Ciocanu // Dicționarul scriitorilor români din Basarabia 1812-2010. – Ch., 2010. – P. 466-467.

Codreanu, Theodor. Nicolae Rusu – un prozator al tranziției // Codreanu, Theodor. Basarabia sau drama sfășierii. – Ch., 2003. – P. 250-256.

Nicolae Rusu // Scriitorii Moldovei în lectura copiilor și adolescenților: dict. biobibliogr. / alcăt.: M. Harea, E. Cugut; Bibl. Naț. pentru Copii „Ion Creangă”. – Ch., 2004. – P. 328-331.

Butucel, Elena. Frumoasa lume interioară / Elena Butucel // Florile dalbe. – 2011. – Nr. 2. – P. 2.

Filip, Iulian. Coadă călătoare, provocatoare / Iulian Filip // Limba română. – 2010. – Nr. 5-6. – P. 44-46.

Grati, Aliona. Despre imaginarul antropologic al romanului basarabean actual / Aliona Grati // Sud-Est cultural. – 2010. – Nr. 2. – P. 29-36.

Dedicații lirice

Gorgos, Tudor. Destin: scriitorului Nicolae Rusu // Gorgos, Tudor. La pragul destăinuirii. – Ch., 2010. – P. 78.

Nedelescu, Vasile. Tot mai puțini oameni: lui Nicolae Rusu / Vasile Nedelescu // Lit. și arta. – 2008. – 21 febr. – P. 4.

Referințe

Nicolae Rusu este un prozator al spiritului domol, cumpănit, cu mare plăcere de a povesti (...). Fraza sa este molcomă, strunită, cu șlefuiți îndelungi (...), el aduce dinspre proza tradițională o scripă de senin și o privire înțelegătoare, caldă asupra omului de rând...

Ioan Lăcustă

Stăpân pe o frumoasă limbă literară românească, eliberată de capcanele pitorescului lexical zonal, Nicolae Rusu se dovedește înaintea de toate a fi un redutabil povestitor, capacitatea de evocare a unei întregi lumi într-un discurs epic de o economie bine măsurată (...)

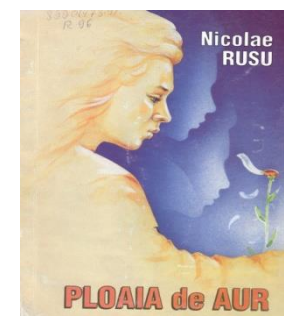
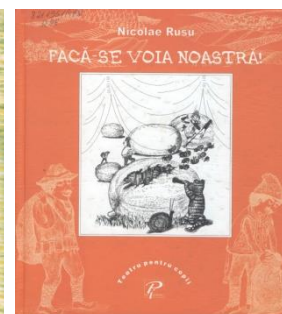
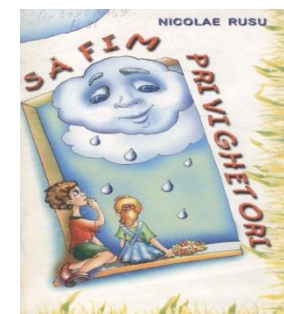
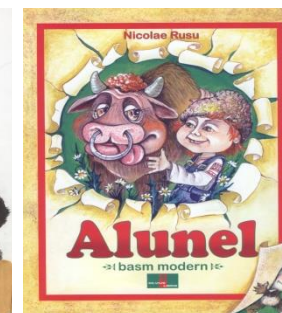
Constantin Cubleșan

Nicolae Rusu este unul din cei mai talentați prozatori basarabeni aflați în plină ascensiune creatoare. Cucerește prin sobrietatea stilului, pe care o remarcăm altădată cu o irezistibilă plăcere de a povesti. Deși formula narativă este simplă, materia degajă modernitate, căci destinele se confruntă cu epoca noastră, iar nu cu una revolută...

Theodor Codreanu

Limbajul artistic, încărcătura emotivă, tensiunea etico-morală, umorul fin, precum și alte calități ale povestirilor lui Nicolae Rusu aduc contribuția la modelarea sufletelor celor mici, la plămădirea în inimile lor a bunătații, omeniei, dragostei de neam și față de toți frații de Soare, de Apă și de Pământ.

Angela Vizitiu

Alcătuitor: Sabina Dodul
Responsabil de ediție: Claudia Balaban